

GERONTOLOŠKI CENTAR PANČEVO

УСТАНОВА ЗА СМЕШТАЈ И ЗБРИЊАВАЊЕ СТАРИХ ЛИЦА

Војвођански булевар 1

26000 Панчево

тел: +381 13 310 111

+381 13 331 050

тел/факс: +381 13 301 196 +381 13 2512 946

МБ: 08247404

ПИБ: 101059000

e-mail: gc013@mts.rs

e-mail: pancevogc.ust@minrzs.gov.rs

web: www.gcpancevo.rs

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Београд

ДАНА: 01.10.2020.

БРОЈ: 01.1-1094/2020

Примљено:	05 OCT 2020	
Јед.сек./од.	Број предмета	Извештај
414	10	32545

ПРЕДМЕТ: Обавештење о поступању по упућеним препорукама, на основи Извештаја о посети Геронтолошком центру Панчево дел. број: 21454, од 29.06.2020. године

*Томаш
Блажић*

ПРИМА: Република Србија, Заштитник грађана, Београд

Дана 04.03.2020. године у посету установи Геронтолошки центар Панчево дошао је тим Заштитника грађана у сарадњи са покрајнским Омбусманом, а разлог је био обављање послова Националног механизма за превенцију тортуре (НПМ).

Дана 30.07.2020. године добили смо Ваш извештај о посети Геронтолошком центру Панчево заведеног у нашој Установи под бројем 01.1-826/2020 дана 03.08.2020. године, проанализирали исти и предузели следеће активности на основу Ваших препорука:

Тачка 2 Извештаја говори о основним подацима о структури корисника, па се у ставу један спомиње да корисници у здравственом блоку време проводе неструктурирано и без икаквих дневних активности и садржаја и на основу тога се препоручује да се предузму потребне мере тако да се корисницима у складу са њиховим могућностима, потребама и здравственим стањем, организује време на дневном нивоу и испуни одговарајућим активностима и садржајима.

У истој тачки, у ставу два помиње се да зависним корисницима није омогућено да бораве на свежем ваздуху.

- С обзиром на то да се у здравственом блоку налазе зависни корисници - дементни и непокретни корисници трудили смо се да активности прилагодимо њиховом здравственом стању, али ћемо се свакако потрудити да ове активности у наредном периоду учинимо садржајнијима, за све кориснике којима њихово здравствено стање дозвољава да буду укључени. Ипак напомињемо да је велики број ових корисника у терминалним фазама болести, и да или нису свесни, довољно јаки, или нису вољни да учествују у било ком облику ангажовања, јер им навише прија целодневни мир и одмор, и ми морамо поштовати ту њихову жељу.

Дементни корисници се укључују у рад са осталим корисницима уколико то њихови капацитети дозвољавају у различитим активностима. Код нас у Установи активност дементних корисника не значе само хобије и радну терапију већ и свакодневне задатке. Основне активности као што су одржавање личне хигијене, чешљање косе код нас представљају активност за дементне особе,

411110 01111

Tommy
Alfieri

такође и читање штампе, разгледница, гледање фотографија представљају активности које се обављају са њима. Трудимо се да особама са деменцијом обезбедимо устаљену рутину јер се она користи за унапређење њихових најбољих способности, она им даје сигурност (доручак, кафа, вежбе меморије...). Учествују у постављању стола у својим собама у којима једу тако што се сто постави од стране особља али се не стави прибор за јело, прибор за јело стављају корисници као једну од вежби стимулације, такође често слажу слагалице, оне захтевније су до пола сложене, а они их завршавају. Из нашег искуства корисници са деменцијом лакше учествују у активностима које су већ започете јер оне на њих делују мање застрашујуће. Са радним терапеутима они свакодневно имају ритуал заједничког испијања кафе који им много значи, такође цртају, боје бојанке. Покретни корисници свакодневно, са радним терапеутом одлазе на први спрат у тв салу где гледају тв програм. Када временске прилике дозвољавају радни терапеути изводе покретне дементне кориснике у Врт трећег доба у оквиру наше Установе два пута недељно а не једном у шест месеци како стоји у Вашем Извештају (због мањка броја запослених да би се организовале свакодневне шетње). Циљ свих активности у раду са дементним корисницима је њихова инклузија и интеграција са осталим корисницима који немају елементе деменције и психички су очувани.

Морамо напоменути да је извесна препрека чешћем изласку ових корисника и то што Дом нема ограђено двориште, као већина оваквих Установа у Србији, па дементни корисници не могу бити остављени напољу самостално, без надзора. Овај проблем ће бити решен у оквиру ишчекиваног реновирања Установе, када бисмо требали да добијемо ограду око парка Дома), па ћемо тада моћи и ову категорију корисника да изводимо свакодневно.

Сродници непокретне/зависне кориснике свакодневно обилазе сем у периоду неге корисника. Такође их воде у бању на рехабилитацију. Сродници их када је време лепо изводе у двориште Установе, а понекад у зависности од обима посла их напоље изводи и медицинско особље, посебно када су у току неке активности у које се и они укључују заједно са независним корисницима јер је нама циљ њихова потпуна инклузија са независним корисницима као и са осталом популацијом која долази код нас када су у питању културно забавна дешавања (изложбе, приредбе, концерти, књижевне вечери).

Стручни тим Установе је након Вашег извештаја одржао састанак где је договорено да се сачини списак зависних корисника по категоријама, где бисмо сагледали жеље и могућности сваког од наших зависних корисника понаособ, и сврстали их у групе за одређене типове активности, по којима бисмо направили месечне планове рада.

У тачки 5, ставу 4 Извештаја помиње се да полузависни корисници немају свакодневни приступ отвореном простору и свежем ваздуху, а препорука је да се предузму мере како би свим полузависним корисницима био омогућен свакодобан приступ отвореном простору и свежем ваздуху, уз помоћ подршке особља.

У условима редовног пословања Установе, полузависним и независним корисницима је омогућено кретање и приступ отвореном простору и свежем ваздуху на различите начине:

Посете корисницима су омогућене свакодневно. У периоду од 14:30 до 16 часова је период одмора што је истакнуто у кућном реду који се налази истакнут у свакој соби. Покретни корисници тада нису у обавези да одмарају и да буду у својим собама али су у обавези да буду тихи. За полузависне и независне кориснике посете се одвијају у собама, дневним боравцима у Установи као и у

парку/дворишту наше Установе. Преко пута нашег Дома се налази мала пијаца као и посластичарница са лепом баштом коју наши корисници повремено обилазе. Корисници када је лепо време највише воле да време проводе у Врту трећег доба, где пију кафу, играју шах, певају, причају, друже се.... Такође веома често иду у организацији Дома на излете ван Града.

Сви наши корисници повремено иду код својих сродника на „одмор“ (10,15 дана) или иду са њима у бању, на море, само су у обавези да се пре одласка јаве запосленима у Установи када ће отићи и колико ће бити одсутни.

Стручни тим Установе је на састанку одржаном након Вашег извештаја, договорио да се стручни радници додатно ангажују у мотивисању свих корисника да излазе у шетње, учествују у секцијском раду и приредбама и прославама које се за њих организују, и у одређеним терминима у току дана понуди им се подршка уколико се сматрају несигурнима за самостално напуштање Установе.

Тачка 6 Извештаја говори о правној заштити корисника, а у трећем ставу поменуте тачке се помиње чињеница да кућни ред и друге релевантне информације нису преведени на језике националних мањина па се у том смислу даје препорука да се поменута акта преведу и омогући њихова доступност корисницима који за то имају потребе.

- Сматрамо да на основу важећих прописа (члан 11.став 2 Закона о службеној употреби језика и писма број 45/91,53/93,48/94,101/2005-др закон 30/2010, 47/2018 и 48/2018) и члана 3 статута града Панчева немамо обавезу преводити горе поменутих аката. Такође напомињемо да је наша као и већина установа социјалне заштите, у тешкој финансијској ситуацији па би трошкови преводити и штампе додатно оптеретили средства у Установи. Ради Ваше информације у установи ГЦ Панчево тренутно борави: 2 корисника мађарске националности (1% од укупног броја корисника), 1 корисник ромске националности (0,5% од укупног броја корисника), 1 корисник румунске националности (0,5% од укупног броја корисника) и 6 корисника македонске националности (3% од укупног броја корисника). Поменути проценти се уназад годинама нису битно мењали.

Дана 28.08.2020. године смо тражили мишљење по овом питању стручних служби Покрајинског секретаријата за образовање, прописе, управу и националне мањине – националне заједнице што доказујемо копијом мејла у прилогу. До сада нисмо добили одговор на упућени мејл. У сваком случају ћемо се потрудити да у наредном периоду ступимо у контакт са надлежним Покрајинским секретаријатом, или на други начин обезбедимо превод ових Аката, етапно, у складу са могућностима (Финансијским планом за 2021. годину предвидећемо средства за реализацију ове примедбе)

Ваша препорука да се сачини брошура о правима корисника је у потпуности испоштована, завршена је израда брошуре, одштампана је и подељена корисницима у оквиру обележавања Међународног Дана старих 01.10.2020. године.

Тачка 7 Вашег Извештаја се односи на здравствену заштиту корисника где је констатовано да у установи није обезбеђена стална присутност – приправност лекара.

Испуњење Ваше препоруке да се обезбеди присуство лекара сваког радног дана током целог дана, а да се ван радног времена, ноћу, за дане викенда и празницима обезбеди приправност лекара подразумева ангажовање још једног (укупно два) лекара у радном односу на неодређено време. Према важећем правилнику о организацији и систематизацији послова установе ГЦ Панчево немамо

могућност ангажовања још једног лекара (поменути правилником предвиђен је један извршилац). Обевезујемо се да ћемо ступити у контакт са РФЗО који финансира зараде здравствених радника у Установи, и упутити им захтев за финансирање још једног лекара у Установи. Чим се, на тај начин, буду стекли услови за спровођење Ваше препоруке, што јесте у интересу Установе, ми ћемо ову препоруку са задовољством испунити.

Иста тачка став 8 Вашег Извештаја наводи да здравствени радници не похађају обуке према личном избору, већ у организацији Установе (углавном обуке за болничко особље), и да немају специјализоване обуке/едукације за рад са установама социјалне заштите (старији, дементни корисници, непокретни), те да је последња обука за рад са дементним лицима одржана пре више од 10 година.

Поводом овога напомињемо да се здравствени радници у нашој Установи највећи део радног времена баве управо непокретним - зависним корисницима, и да је, као што сте видели, цео први спрат наше Установе претворен у стационар са корисницима/болесницима који су по свом општем стању слични пацијентима интерних одељења у болницама, само што су овде на сталном смештају. Такође, све већи број је корисника који су, на жалост, код нас на палијативном збрињавању, јер у Србији не постоје друге установе за прихват оваквих лица. Из тог разлога, највећи број обука на које се упућују здравствени радници су управо обуке које похађају и здравствени радници у болницама, а тичу се лечења. Семинари из области деменције и алцхајмера се такође организују и похађају, на отприлике 3-4 године, и последњи на коме су присуствовали запослени из ГЦ Панчево је био у Геронтолошком центру Бежанијска коса, пре отприлике 3 године. Али, уколико су Вама наши радници указали да осећају потребу за већим бројем семинара и обука са овом тематиком, ми ћемо томе захтеву безпоговорно изаћи у сусрет, и већ у наредном циклусу организовати за све раднике семинар на тему деменције и алцхајмера.

Напомињемо да сви наши здравствени радници, у складу са Законом о здравственој заштити, члановима 150-153., затим 182-184. и Правилником о ближим условима за издавање, обнављање или одузимање лиценце члановима комора здравствених радника, имају важеће 7- могодишње лиценце које су већ други пут продуживане захваљујући чињеници да су сви задовољили, између осталог, и један од захтеваних услова - минимум 140 бодова стечених у периоду од 7 година, током похађања акредитованих семинара из области здравствене заштите.

У истој тачки, помиње се у ставу 9 да поједини здравствени картони корисника не садрже анамнезу и опис соматског стања корисника на пријему у Установу.

-Ваша је препорука да ГЦ Панчево обезбеди детаљно и континуирано вођење историје болести корисника у здравственим картонима, тако да иста садржи све релевантне дијагностичке информације, укључујући и анамнезу и опис соматског стања корисника на пријему у Установу. Ми у највећем делу случајева тако и поступамо, за сваког корисника се отвара медицински картон по пријему у Установу. У картону лекар Установе пише комплетну анамнезу корисника, прилаже извештај психијатра (не старији од 3 месеца) и преписује терапију корисника. Након Вашег извештаја, сачињен је увид у картоне свих корисника, и констатовано је да само у ретким случајевима, и то код корисника који су у Установу смештени пре више деценија, или Решењем о ургентном смештају ЦЗР постоје овакви пропусти. Стручни тим је договорио да се за све активне кориснике (са изузетком преминулих или оних који су својевољно раскинули Уговор о смештају), допуне картони недостајућом документацијом.

Такође у ставу 10 исте тачке наводи се да је појединим корисницима, терапија антипсихотицима, преписана са назнаком „по потреби“, а без одређивања дозе, времена и начина апликације, што може довести до давања веће количине психофармака од неопходне, као и погодовати настанку злоупотребе психофармака/злостављања.

-На основу Ваше препоруке да потребу за терапијом корисника психофармацима, као и дозу лека, време и начин апликације одређује искључиво лекар у складу са правилима медицинске струке, наводимо да антипсихотичку терапију коју је специјалиста ординирао „по потреби“ лекар Установе уписује у картон и у листу терапија (која стоји код сестара) тачно време, дозу и начин апликације лека. Обављен је и разговор са нашим спољним сарадником - специјалистом неуропсихијатром, и постигнут договор да у будуће он по учињеном прегледу ординира конкретне терапије.

Тачка 10 Вашег Извештаја садржи опис Вашег увида у организацију активности корисника у Дому, па иказујете мишљење да је потребно да ГЦ Панчево размотри на који начин би се могла обезбедити редовна и континуирана психолошка подршка корисницима који имају проблеме у адаптацији на смештај ван породичног окружења тј. у Установи и посебно у кризним тренуцима смрти партнера или блиске особе, као и бројних психичких поремећаја који су својствени популацији старијих.

-Сматрамо да је одржавање психичке стабилности у моментима великих промена код старије популације, један од најважнијих задатака ГЦ Панчево, зато сваки корисник у Установи, ако сматра да му адаптација на смештај иде теже може у сваком тренутку да потражи психосоцијалну подршку од запослених стручних радника. Сви чланови тима обављају разговоре подршке са корисницима који се тичу успешне адаптације на смештај као и било каквих проблема са којима се корисници сусрећу. У таквом виду подршке је кључна сарадња породице корисника уколико је има, а за случај да је корисник без породице, активна је сарадња са ЦЗР. Такође, уколико здравствено стање, у смислу психолошке структуре личности захтева додатну подршку, Установа има ангажованог специјалисту неуропсихијатра који ће бити појачано укључен у рад са корисницима. Стручни радници Г.Ц Панчево дају све од себе да корисницима пруже подршку кроз разговоре, лекарске третмане и разне активности, али се и они слажу да би било добро да се повремено укључи и психолог који би по потреби долазио и обављао психо терапијске разговоре са корисницима.

С поштовањем,

ВД Директора Установе

Тања Лукић

Tanja Lukic